

Portret van een ongedocumenteerde moeder

-Diversiteit- Gemeentes mogen illegaal in Nederland verblijvende mensen niet aan opvang en onderdak helpen. Daarom doen particuliere organisaties dat, zoals de Protestantse Diaconie in Amsterdam. Akke de Hoog werkt daar als vrijwilliger en beschrijft een van haar ervaringen.

"A salaam aleekoem." Vrolijk probeer ik mijn buddy mevrouw Iskander te begroeten. Samen lopen we Bureau Jeugdzorg binnen, waar de maandelijkse ontmoeting met haar twee jonge kinderen en hun pleegmoeder zal plaatsvinden. Deze ontmoeting is een vreemde mix van een vreugdevolle hereniging tussen moeder en kinderen en toch ook altijd een bittere confrontatie met de feiten: moeder kan en mag niet voor haar kinderen zorgen.

Ik leerde mevrouw Iskander in juni vorig jaar kennen via het Wereldhuis, een buurthuis van de Protestantse Diaconie voor ongedocumenteerde Amsterdammers. In het Wereldhuis kunnen ongedocumenteerden binnenkomen voor een gratis warme lunch of deelnemen aan een van de verschillende cursussen, waaronder computer- en taallessen. Daarnaast wordt er in het Wereldhuis hulp aangeboden door maatschappelijk werkers, een advocaat en verschillende buddy's die vrijwillig een ongedocumenteerde begeleiden. Zo werden mevrouw Iskander en ik vorig jaar juni buddy's.

Geen verblijfsvergunning

Mevrouw Iskander bevindt zich, zacht uitgedrukt, in een lastige situatie. Ze heeft

geen Nederlandse verblijfsvergunning, maar haar twee kinderen dragen wel de Nederlandse nationaliteit. Dat hebben ze gekregen via hun vader, Iskanders ex-partner. Hij en Iskander hebben hun samenzijn nooit legaal vastgelegd, waardoor zij nooit een partnervisum heeft gekregen. De problemen zijn begonnen toen Iskander zwanger werd: het bleek dat zij door haar verstandelijke beperking niet in staat was om voor een nieuwgeborene te zorgen. Helaas ging dit gepaard met huiselijk geweld door haar ex-partner, waardoor Bureau Jeugdzorg genoodzaakt was haar kind uit huis te plaatsen. Anderhalf jaar later werd mevrouw Iskander opnieuw zwanger, dreigde haar partner haar op straat te zetten, en werd haar tweede kind al in het ziekenhuis van haar afgenomen. Iskander moest terugkeren naar het huis van haar ex-partner waar ze fysiek mishandeld werd, of de straat op. Via het Wereldhuis kwam ze in een daklozenopvang terecht.

Jeugdzorg

Mevrouw Iskander kwam door deze interventies van jeugdzorg op de radar van de Integratie en Naturalisatiedienst (IND) terecht. Ze bleek haar huidige visum allang te hebben overschreden. Maar nu zij twee Nederlandse kinderen heeft, is ze vastbesloten hier te blijven. Met behulp van een advocaat beroept zij zich nu op Artikel 8 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens (EVRM). Het recht op een eerbiediging van privé-, familie- en gezinsleven: kinderen hebben recht op hun moeder en geen enkele inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan in de uitoefening van dit recht. Mevrouw Iskanders situatie is echter lastig omdat haar kinderen in een pleeggezin zitten en zij niet in staat is om zelf voor haar kinderen te zorgen. Deze interventies van jeugdzorg zullen zonder twijfel het beste zijn voor haar kinderen. Zij zullen hopelijk nu opgroeien in een veilige, stabiele omgeving. Voor mijn buddy is dit, met haar verstandelijke beperking, lastig te bevatten.

Wees humaan

Wanneer de maandelijkse ontmoeting van een uur voorbij is, neemt mevrouw Iskander met dikke knuffels afscheid van haar kinderen. Het is hartverscheurend te zien dat die niets verstaan van de liefkozende woordjes die Iskander ze in het Arabisch toewenst. Een maandelijkse ontmoeting is verschrikkelijk weinig om een goede band op te bouwen tussen moeder en kinderen. Ik blijf zitten met de vraag of dit ook de bedoeling is, omdat de kans dat moeder uitgezet zal worden alleen maar lijkt te groeien. Deze moeder mag misschien dan wel Nederlandse kinderen

hebben, maar voor de IND blijft het een feit dat zij afkomstig is uit Marokko: een land waar ze ook best naar terug zou kunnen, desnoods zonder haar kinderen.

Mevrouw Iskander is het overzicht van alle instanties die om haar heen draaien en aan haar trekken allang verloren. Mijn hoop is dat de IND haar onpersoonlijke richtlijnen opzij zal schuiven en mensen weer als mens zal behandelen, in plaats van als nummer. Ik kan alleen maar wensen voor moeder Iskander en haar kinderen dat ze in Nederland mag blijven.

Akke de Hoog